

גיליון הורים נצבים

הורים יקרים,

השבוע נקרא את פרשת נצבים. פרשת נצבים תמיד נקראת לפני ראש השנה כאשר המילה נצבים מכוונת ליום הדין. בפרשה משה רבנו מכנס את כל עם ישראל "רְאִשֵׁיכֶם שְׁבִטֵיכֶם זְקֵנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם... מִחֵטֵב עֲצִיף עַד שְׂאֵב מִימֶיךָ" לכרות ברית עם הדור הנכנס לארץ ועם כל הדורות העתידיים להיות.

משה רבנו מזהיר את עם ישראל מתוצאות עזיבת הברית אל יחד עם זאת מנבא על החזרה של עם ישראל אל הקב"ה לאחר ההליכה בדרכי הגוים, וְשָׁב ה' אֶלְקֵיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ וְרַחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבְצֶךָ מִכָּל הָעַמִּים.

משה רבנו מחזק את עם ישראל באמונה שלא תהיה טענה לאף אחד שהתורה רחוקה ממנו או קשה להשגה "לא בשמים הוא... וְלֹא מֵעֶבֶר לַיָּם" בסופה של פרשת נצבים מלמד משה רבנו את יסוד הבחירה החופשית שלכל בחירה יש את התוצאות שלה "וּבַחֲרַף פְּחִים".

לקראת השבת מצורפים ארבעה סיפורים. מומלץ להכין את המסר הרצוי והדרוש בביתכם לפני המפגש עם הילדים. שבוע טוב ושבת שלום

סיפור א' לשולחן שבת

תשובה מאהבה ותשובה מיראה

פרשת נצבים נפתחת "אתם ניצבים היום כולכם לפני ה' אלוהיכם..."

נמצאים אנו ימים ספורים לפני יום הדין – ראש השנה. כולנו רוצים לשוב בתשובה וחז"ל מלמדים אותנו שישנם שתי דרכים לחזרה בתשובה: תשובה מאהבה ולעומתה תשובה מיראה.

האם אני חוזר בתשובה כי אני אוהב את הקב"ה ורוצה לעשות רצונו או שמא הנני מפחד מנחת זרועו ובשל כך אני משתדל לעשות רצונו?!

משל למה הדבר דומה:

לגדוד חיילים שרדף אחרי חיילי האויב ימים רבים במשעולי ההרים ובמורדי הגבעות וביערות. יום אחד בהיותם ביער עבות עמדו לפוש. קשרו החיילים את סוסייהם אל העצים, ליקטו זרדים והבעירו מדורה, עליה שפתו סיר גדול ובישלו מרק חם להחיות את נפשם. כאשר היה המרק מוכן ועמדו להתחיל להגישו למסובים הגיע אחד החיילים שהופקד כצופה והודיע בבהלה כי חיילי האויב מתקרבים. מיד קפצו החיילים עזי הנפש על סוסייהם ודהרו לקראת חיילי האויב להילחם בהם והתמקמו מולם ביישור קו.

היה שם חייל פחדן ומוג לב אשר לא מיהר לעזוב את קדרת המרק... הלה השביע את נפשו בצלחת גדושה ואף מילא את מימיתו במרק רותח...

ואז נפנה בעצלתיים ועלה על סוס להצטרף לחבריו.

כאשר החל לדהור אל שדה המערכה נטפו מעט טיפות מרק רותח מתוך המימייה וניתזו על גופו של הסוס. הלה הרגיש בצריבה ופתח בדהירה מטורפת היישר אל תוך שורות חיילי האויב.

כאשר ראו חיילי האויב חייל עז נפש הדוהר היישר אל שורותיהם פחד ופחת אחז אותם ומיהרו להימלט על נפשם במנוסת תבוסה. חייל בודד זה הכריע את המערכה!

ניגש אליו מפקדו ושאל בפליאה: "אמור נא לי, הן אני מכירך מאז ימים רבים וידעתי כי אינך מן האמיצים שביחידה, ומה ראית לגלות גבורה כה רבה להניס לבדך את כל חיילי האויב?!"

הן על מעשה כזה מגיע לך אות הצטיינות מהמלך בכבודו ובעצמו!"

למען האמת – הודה החייל בבושת פנים – אינני מן האמיצים אלא שמעט מרק רותח ניתז על סוסי, לא יכולתי להשתלט עליו והסוס שעט בטירוף אל מחנה האויב...

אם כך – אמר המפקד – לא לך הכבוד והתהילה אלא לסוס!...

וזהו גם הנמשל אדם השב בתשובה מיראה עליו לדעת מפני מה עשה תשובה וכיצד יוכל לתקן את עצמו ולהוסיף את המדרגה של תשובה מאהבה על התשובה מיראה.

מעובד מאתר <http://dvar-tora.co.il>

סיפור ב' לשולחן שבת

"ג'... ההלך לְפָנָיָהּ, הוא יְהִי עִמָּךְ לֹא יִרְפָּךְ, וְלֹא יַעֲזֹבְךָ, לֹא תִירָא, וְלֹא תִתַּח" לא פעם חש האדם כי ה' עזב אותו, הוא הולך במחשבותיו בייאוש ותחושה של בדידות. מבטיחה התורה ואומרת: תדע שהקב"ה גם במצבים הקשים ביותר בהם אתה בטוח שהוא איננו... הוא שם. אין מצב כזה, ה' איננו מרפה ממך ולעולם לא עוזב אותך!... סיפור על אונייה שנטרפה בים, והיה ניצול יחיד שנסחף עם הזרם והושלך על חופו של אי בודד שאין יד אדם שנגעה בו. מתוך מצוקה נוראה ודאגה לגורלו הוא התפלל בלהט לה' שיציל אותו. בכל יום היה סורק את האופק מקצה לקצה לראות היש מושיע?! תשוש רעב ופצוע ניסה ואף הצליח לבנות לעצמו צריף קטן מעצים של האונייה הטרופה שנסחפו אל החוף. נחמה קטנה חשב לעצמו לפחות יהיה לו מחסה מחיות טורפות וממזג האוויר... לצריף הוא הכניס את מעט חפציו שהיטלטלו איתו בים וזה היה כל רכושו בעולם... יום אחד כאשר יצא מצריפו והלך ליער לחפש מזון להחיות את נפשו, פרצה דליקה בצריף הרעוע ממילא, והוא נשרף כליל על כל תכולתו. להבות האש גדלו והתפשטו ואיימו לשרוף את כל היער. עשן שחור היתמר אל על והכל היה אבוד – הצריף, החפצים... כל רכושו עלי אדמות. הוא גנח בצער וכאב, ופנה בכעס לה': "למה?!", איך יכולת לעשות לי את זה?! אתה מביא עלי אסון אחר אסון נטשת אותי לגמרי?! וכך מרוב כבי וייאוש נרדם. רעש מנועים של ספינה מתקרבת העירה אותו מעלפנו והנה הוא רואה עשרות אנשים יורדים ממנה. היא באה כדי להציל אותו. "איך ידעתם שאני נמצא כאן? איך הגעתם לחור הזה?!" שאל בתמיהה את אלו שבאו להצילו. "ראינו את סימני האש והעשן ששלחת אלינו ופנינו לכאן... טוב שהיה לך שכל להבעיר אש בכמות כזו שנראה אותך...." הפטיר אחד המחלצים... הייאוש מפסידנו את התקווה. דווקא בזמן שה' נראה רחוק עלינו לדעת שהוא קרוב יותר מתמיד... והמסר הוא: אל נחשוב ולו לרגע שה' איננו איתנו – הכל לטובה לפעמים שנשרף ה"בית" והכל "שחור" דווקא אז צצה הישועה ומתגלה שזה היה סימן כדי להחזיר אותנו הביתה...
<http://dvar-tora.co.il>

סיפור ג' לשולחן שבת

כתוב בפרשת נצבים: "כי המצווה הזאת אשר אנכי מצווך היום, לא נפלאה היא ממך ולא רחוקה היא, לא בשמים היא... ולא מעבר לים היא... כי קרוב אליך הדבר מאוד, בפוך ובלבבך לעשותו". האפשרות לשוב אל ה' נמצאת בהישג יד, אין לחפש בשמי השמים, ואף לא מעבר לים. ואף אין צורך להרחיק ולנדוד על מנת לפשפש היכן היא נמצאת אלא: "קרוב אליך הדבר מאוד, בפוך ובלבבך לעשותו" על מנת להבין את המשמעות של הדברים היה האדמו"ר רבי שמחה בונים מפשיסחה זצ"ל מספר משל נפלא ומיוחד לאותם החסידים שבאו אליו בפעם הראשונה. וכך היה המעשה: רבי אייזיק בן יעקל מקראקא, היה עני מופלג. במשך שנים רבות חי עם בני משפחתו בדוחק ותחת מצוקה נוראה. בביתו ידעו רעב ומחסור תמיד. על אף כל הסבל הזה, בטח אייזיק בהקב"ה בכל לבבו, והאמין כי יום יבוא ויחלצו ה' מן המיצר... באחד הלילות חלם ר' אייזיק חלום שבו ציוו עליו לנסוע מקראקא עיר מגוריו לפראג. וכך נאמר לו: "שם בפראג, מתחת לגשר המוביל לארמון המלך, טמון אוצר, אם תחפור שם, תתעשר עושר רב מאד!!!..." בתחילה לא התייחס מיודענו לחלום ברצינות, שהרי כבר לימדונו חז"ל: חלומות שווא ידברו... אך לאחר שהחלום חזר פעם שניה ושלישית, הבין כי יש דברים בגו וכבר השכם בבוקר קם ר' אייזיק, ויצא לכיוון העיר פראג. הדרך הייתה ארוכה וכשהגיע, פנה מיד אל הגשר המוליך אל ארמון המלך. שם, על הגשר היו שומרי המלך עומדים כל היום וכל הלילה, דרוכים וקשובים לכל המתרחש, לכן פחד ר' אייזיק לחפור שם. כמוכן, שהוא לא התייאש ובכל בוקר נעמד והביט במתרחש עד הערב. דמותו של היהודי הבא מידי יום אל הגשר המוביל לארמון עוררה את חשדנותם של שומרי-המלך, ולכן פנה אליו ראש המשמר ושאל: "מה אתה מחפש כאן יהודי? הבין ר' אייזיק שלא ניתן לחמוק משאלותיו של ראש המשמר ועל כן החליט לספר לו את סיבת בואו לפראג. לאחר שהאזין ראש המשמר לחלומו של אייזיק פרץ בצחוק אדיר. "חה... חה... דרך כל כך ארוכה עשית בשביל חלום טיפשי?! הלא תדע כי אין להאמין בחלומות?!"

המשיך השוטר ואמר: "אילו הייתי מאמין כמוך, הייתי בעצמי נוסע לקראקא, עירך, כי חלמתי גם אני חלום שבקראקא מתגורר יהודי ושמו אייזיק בן יעקיל, ובביתו של האיש הזה, מתחת לתנור טמון לו אוצר... האם לדעתך אסע לי לקראקא להרוס את תנור כדי לחפש אוצר?!"...

מיד אורו עינו של ר' אייזיק והבין לשם מה הגיע עד לכאן... הוא שב מיד לביתו אשר בקראקא. והחל לחפור תחת התנור ובאמת מצא אוצר גדול...

והנמשל ברור מאליו: כך הדבר הוא אצל כל אדם, חושב הוא שהקשר לקב"ה רחוק ממנו ותולה את לימוד התורה והחזרה בתשובה בדברים חיצוניים אך לא מחפש בתוכו.

מעובד מאתר <http://dvar-tora.co.il>

סיפור ד' לשולחן שבת

על הפסוק מפרשתנו "כי תשוב אל ה' אלקיך בְּכָל-לִבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ" מביא המגיד מדובנא משל:

משל לסוחר עשיר גדול שחי בעיר אחת, ומכר סחורות רבות לכל סוחרי העיירות הקטנות שבסביבה. בהגיע זמן היריד פרסם הסוחר כי בדעתו לנסוע אל היריד לרכוש סחורות חדשות ומובחרות, ולכן הוא מבקש בכל לשון של בקשה כי כל החייבים לו כסף יסורו אליו לשלם את חובם. בין החייבים היה גם סוחר אחד, אשר למרבה הצער עלה ביתו באש וכל רכושו התכלה בין הלהבות, נשאר הלה בחוסר כל. לא ידע הסוחר את נפשו מרוב צער ובושה, כיצד יהיה לבוא ולעמוד לפני העשיר בידים ריקות? יעצו לו ידידיו: סע אליו וספר לו את האמת, אין טוב מכן! שמע האיש לעצתם ונסע. ביושבו בחדר ההמתנה לא התאפק האיש ופרץ בבכי מר. קולות הבכי הגיעו אל החדר פנימה, והעשיר ביקש לברר מה סיבת הדבר, עד מהרה הוברר לו הסיפור לאשורו. נכמרו רחמיו של העשיר על הסוחר המסכן, חבקו ואמר: אל לך להצטער, אני מוחל לך על חובך לגמרי, ובתוך כך קרע העשיר את שטר החוב לגזרים. הודה האיש מקרב לב למטיבו והלך לדרכו. עד מהרה התפרסם הדבר בין בני הסביבה והשמועה עשתה לה כנפיים. בין השומעים היה גם נוכח אחד שהחליט לבוא בערמה, נסע האיש אל בית העשיר וכשישב בחדר ההמתנה פרץ ביבבות רמות, מה לך בוכה? הזדעק העשיר, זקוק אני בדחיפות לאלפיים רובל כסף, בבקשה ממך תן לי סך זה, השיב האיש בבכיה, צר לי מאד, השיב העשיר, אלא שאין ביכולתי לתת סך גדול כזה, התפלא הנוכל ואמר: הרי לפלוני מחלת סך כעין זה. שוטה שכמוך, השיב העשיר, הן פלוני היה חייב לי כסף רב ויודע אני כי אין בידו פרוטה לשלם לי, ומה ארוויח אם לא אמחל לו? האם אקבל את כספך? משום כך מחלתי לו. אולם אתה, אין לי עסק איתך, ומדוע שאתפתה לתת לך סך אלפיים רובל? רק מפני שאתה בוכה? והנמשל: כאשר האדם שב ומתחרט באמת על מעשיו, ובוכה ומתחנן כי ימחל לו הקב"ה על עוונותיו ועל פשעיו, מיד נסלח לו. אולם אם אדם אוויל חושב בליבו: אחטא – ואשוב, אחטא – ואשוב, ואף אבכה אחר כך אין מספיקין בידו לעשות תשובה.

מתכוננים לפרשה תשובות לשאלות :

כריתת הברית בין ה' ובין ישראל בערבות מואב

מעמד כריתת הברית בין ה' ובין עם ישראל התחיל בפרשה הקודמת ויסתיים בפרשתנו. לאחר ששמעו ישראל את הקולות הנוראות המוזכרות בפרשת "כי תבא", נבהלו וחששו שמא לא יהיה בכחם לעמוד בהם. לכן, כינס אותם משה וחזק את ליבם.

1. משה רבינו צייה לכנס את כל ישראל. כיתבו את כל חלקי העם המוזכרים בפסוקים אלו. (כט, ט"ז) (ט) אתם נצבים היום כלכם לפני יקוק אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל: (י) טפכם נשיכם וגרד אשר בקרב מחניף מחטב עציף עד שאב מימיף: עס מי נכרתה הברית ? (כט, י"ד) (ג) ולא אתכם לבדכם אנכי כרת את הברית הזאת ואת האלה הזאת: (יד) כי את אשר ישנו פה עמנו עמד היום לפני יקוק אלהינו ואת אשר איננו פה עמנו היום:
2. מה עונשו של האיש אשר ילך אחרי אלהים אחרים ויעבוד עבודה זרה ? (כט, י"ז) (יט) לא יאבה יקוק סלח לו כי אז יעשן אף יקוק וקנאתו באיש ההוא ורבעה בו כל האלה הכתובה בספר הזה ומחה יקוק את שמו מתחת השמים: (כ) והבדילו יקוק לרעה מכל שבטי ישראל ככל אלות הברית הכתובה בספר התורה הזה:
3. מה עונשו של העם אשר יעבוד עבודה זרה ? (כט, כב) גפרית ומלח שרפה כל ארצה לא תזרע ולא תצמח ולא יעלה בה כל עשב איזה אירוע מוזכר בפרשה בהקשר לעונש לעם ? (כט, כב) כמהפכת סדם ועמרה אדמה וצביים וצבאים אשר הפך יקוק באפו ובחמתו:

מצות התשובה ולכלל ולפרט

לאחר האזהרות הרבות, הודיע משה רבינו לעם ישראל על מצות התשובה. המכות הרבות והנוראות ידחפו את העם לחזור בתשובה ולהתקרב לה'.

1. אחרי שהגלה ה' את עם ישראל לארצות אחרות, יבינו ישראל את חומרת חטאם ויחזרו בתשובה. מה יעשה ה' אחרי שישראל יחזרו בתשובה ? מיתחו קווים בין חלקי ההבטחות שמבטיח משה רבנו לעם ישראל : (ל, ג"ז)

משם יקבצך ה' אלקיך ומשם יקחך	ושב ה' אלקיך את שבותך ורחמך
לאהבה את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חייד	והביאך ה' אלקיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך
ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך	ומל ה' אלקיך את לבבך ואת לבב ירדך
וירשתה והיטבך והרבך מאבותיך	אם יהיה נדחך בקצה השמים

2. משה רבנו מחזק את עם ישראל במצוות התשובה ולימוד התורה ואומר : " כי המצוה ... אשר אנכי מצוה לא נפלאה הוא ממך ולא רחקה הוא". איזה דוגמאות לתירוצים מביא משה רבנו למי שלא רוצה להתקרב אל הקב"ה ? (ל, י"ג) לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו ... ולא מעבר לים הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר הים ויקחה לנו "
3. השלימו : " ... קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו" (ל, יד)

ענין בחירת האדם בחיים ובטוב

1. הקב"ה נתן לכל איש מישראל כח לבחור בטוב ולא ברע. מה תהיה התוצאה של ההליכה בדרכי ה' ושמיעה אל מצוותיו ? (ל, טז) וחיית ורבת וברכך יקוק אלקיך בארץ אשר אתה בא שמה לרשתה:
2. מה יקרה לאדם אשר לא ישמע אל דברי ה' ? (ל, י"ח) ואם יפנה לבבך ולא תשמע ונדחת והשתחית לאלהים אחרים ועבדתם: הגדתי לכם היום כי אבד תאבדון לא תאריכון ימים על האדמה אשר אתה עבר את הירדן לבוא שמה לרשתה: